

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Katedra germanistiky

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: **Bc. Pavel Vít**

Název diplomové práce: **Vzdělávání učitelů němčiny na Pedagogické fakultě v Českých Budějovicích. Historie, současnost a perspektivy.**

Vedoucí diplomové práce: **doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D.**

Oponent diplomové práce: **Mgr. Jana Kusová, Ph.D.**

Vyjádření vedoucí diplomové práce:

1. Výsledky práce

Pavel Vít reagoval ve výběru tématu své diplomové práce na aktuální potřeby katedry germanistiky, která byla v akademickém roce 2019/2020 postavena před úkol komplexně inovovat studium německého jazyka na bakalářském i magisterském stupni. Taková inovace však od počátku vyžadovala hlubší věcnou analýzu koncepce studia němčiny, analýzu, která by postihla trendy ve vývoji tohoto studia a která by současně reflektovala aktuální požadavky praxe na vzdělání učitelů cizích jazyků i zkušenosti a očekávání ze strany stávajících studentů. Pavel Vít se tohoto nelehkého úkolu ujal s velkým zápalem pro věc.

V úvodu své diplomové práce si krátce všímá výuky německého jazyka u nás v historickém kontextu a vymezuje základní klíčové kompetence, které by měl učitel cizího jazyka ovládat v 21. století. Oceňuji, že vychází (byť jen okrajově) z nejnovějšího klíčového dokumentu NÚV „Rámec profesních kvalit učitele cizího jazyka“. Od 4. kapitoly se už cíleně věnuje analýze nejrůznějších zkoumaných aspektů studia. Začíná charakteristikou studia na katedře germanistiky PF od roku

1986 a pokračuje analýzou studijních programů učitelství německého jazyka v letech 1986 – 2020.

Obsah a strukturu následných analýz a metodiku sběru dat popisuje v předstihu a velmi přesně. Díky promyšlenému designu výzkumu je následný text srozumitelný. Čtenář v každém okamžiku přesně ví, který graf k čemu patří a jak je usouvztažněn s ostatními analýzami. Vzhledem k obrovskému množství sledovaných dat je právě přehlednost prezentace jejich průběžného vyhodnocování velkým pozitivem práce. Pavel Vít s velkou pečlivostí prezentuje, jak se v čase vyvíjela skladba germanistických disciplín a jejich časová dotace a porovnává, v čem se jednotlivá období studia němčiny na naší fakultě od sebe odlišovala, příp. které styčné disciplíny se bez velkých změn přenášejí z jednoho sledovaného období do druhého.

Čtení předložené práce je velkým dobrodružstvím, které sice vyžaduje značnou míru soustředění, které ale pamětníkům a i úplně novým studentům ukazuje, jak komplikované je sestavit studijní program a kolik proměnných jeho sestavení ovlivňuje. Všechny provedené analýzy (shrnuté do 46 grafů a 15 schémat) jsou východiskem pro závěrečné kapitoly. V 9. kapitole prezentuje Pavel Vít poměrně rozsáhlý výzkum, který, ačkoli byl významně zasažen koronavirovou krizí, ukazuje stanovisko 133 studentek a studentů germanistiky ze sedmi univerzit v České republice k jejich studiu. Autor práce realizoval dotazníkové šetření, které přesně koresponduje s cílem jeho práce. Zjištěná stanoviska studentů mu pak dobře posloužila jako zdroj relevantních informací pro sestavení vlastního návrhu ideálního studijního programu bakalářského i magisterského studia němčiny. Velmi oceňuji, že v něm nezpracoval jen své individuální a tedy i subjektivní představy, nýbrž si připravil data, o která se mohl objektivně opřít. Už jen samotná 9. kapitola by mohla být základem samostatné diplomové práce. Závěrečná diskuse velmi věcně shrnuje výsledky všech analýz a výzkumných šetření, což je při rozsahu celé práce obdivuhodný výkon.

2. Struktura práce

Celá práce má 178 stran. Při takovém rozsahu bylo zajímavé pozorovat, jak si diplomant poradil s rozvržením textu. První 4 kapitoly zaměřil spíše teoreticky, kapitoly 5 – 8 analyticky, kapitolu 9 výzkumně a v 10. kapitole završil své zkoumání přesahem do aktuální koncepce studia němčiny na PF JU. Jen díky promyšlené struktuře práce bylo možné textu porozumět. Značné množství grafů a schémat tak získalo na logice. Design analýz i výzkumného šetření je velmi promyšlený a plně koresponduje se stanovenými cíli práce. Pavlu Vítovi se podařilo vytvořit velmi komplexní obraz o studiu germanistiky na PF JU (v letech 1986 – 1991 jen PF). Shrnující pohled diplomanta na toto studium je velmi objektivní a závěry nadčasové. Doporučení pro sestavení nového studijního programu jsou už jen pomyslnou třešničkou na dortu.

3. Připomínky k textu

Ačkoli je z předchozí části posudku jasně patrné, že jsem s výslednou podobou diplomové práce velmi spokojena, nemohu nezmínit i drobné výtky, které lze spíš chápat jako podněty, které by bývalo možno do práce zahrnout, ale vzhledem k jejímu rozsahu už to nebylo možné. Ve všech analýzách studijních programů analyzuje autor práce skladbu předmětů a počet hodin jim věnovaných. Zajímavá by však byla i analýza týkající se poměru kreditů k vyučovaným disciplínám. Je patrné, že autor tuto problematiku úplně ze své práce neeliminovat, okrajově se kreditům věnoval na konci 5. kapitoly a v průběhu 6. a 7. kapitoly.

Opakovaně je poukazováno na nízký počet hodin výuky didaktiky na KNJ PF JU. Tento počet je však zkreslený. Didaktika je totiž vyučována dva semestry i ve 3. ročníku bakalářského studia, jen ale pod jiným názvem.

4. Jazyková a grafická úroveň

Jazyková úroveň práce je bohužel její slabinou. Poměrně hojně se v textu vyskytují chyby pravopisné (str. 18, 81, 137, 139 atd.), chyby interpunkční (str. 18, 58, 59, 81, 124, 146 a další) či překlepy. Tyto chyby sice nepřesahují únosnou míru, nicméně je velká škoda, že se v tak kvalitní práci vůbec vyskytují. Použité citace jsou plně v souladu s citační normou a nevykazují žádné zásadní prohřešky. Svým rozsahem odpovídá tato práce spíše práci rigorózní. 178 stranám textu (včetně příloh) odpovídá zcela jistě mnohem víc normostran. Po grafické stránce působí práce velmi čistě. Takřka profesionálně jsou řešeny nejrůznější grafy, jen občas se barevně neshoduje barva v grafu s barvou v legendě (např. na str. 96), příp. je rozdíl v odstínu některých barev poměrně malý a studium grafu je tak náročnější (např. na str. 133). Rozdělování kapitol na A a B není příliš běžné (u kapitoly 6 a 7). Pochopí-li ale čtenář daný systém, pak už je orientace v třídění kapitol snadná.

5. Otázky k obhajobě:

1. V současné době již působíte v roli učitele němčiny na základní škole. Mohl byste z vaší současné perspektivy zhodnotit, které znalosti a dovednosti získané studiem němčiny na PF JU ve své každodenní praxi používáte a které vám případně chybí?
2. Svým výzkumným šetřením jste oslovil studentky a studenty němčiny na 7 vysokých školách v ČR. Našel jste u „cizích“ studentů nějakou inspiraci pro plánování vašeho vlastního individuálního studijního programu? Existuje nějaký aspekt výuky, na kterém se shodli všichni respondenti?

6. Závěrečné stanovisko:

Předložená diplomová práce se v mnoha aspektech vymyká běžným pracím předkládaným na katedře germanistiky PF JU v posledních letech. Při psaní práce musel Pavel Vít překonat nejednu překážku – např. při získávání archivních materiálů o studiu němčiny na PF JU či koronavirou krizi, která mu znemožnila získat větší počet respondentů na vysokých školách. Při zpracování tématu však prokázal vysokou míru flexibility, strategického jednání i schopnosti samostatné tvůrčí práce. I přes drobné jazykové problémy velmi oceňuji jeho přístup k řešení tématu diplomové práce, který je originální, inovativní, komplexní a pro zkoumání dané problematiky v kontextu studia učitelství německého jazyka na českých vysokých školách potřebný. Po odborné stránce přesahuje teoretická část práce vysoce nároky na diplomové práce kladené a dovoluji si tvrdit, že by s tímto textem diplomant velmi dobře obstál i u rigorózního řízení. Nechávám na zvážení diplomanta, zda by nebylo vhodné jeho práci vydat též tiskem.

Práce Pavla Víta splňuje požadavky na diplomové práce kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení

- výborně -

-----

podpis vedoucí diplomové práce

České Budějovice 21. 5. 2020